

Færre kommuner – men større Trøndelag

Av Frank Jenssen, fylkesmann i Trøndelag

Onsdag 1. januar våkner to av tre trøndere i en ny kommune. Trøndelag går fra 48 til 38 kommuner. Ikke siden 1960-tallet har Norge sett så mange endringer i kommunekartet, og Trøndelag er blant de fylkene der det skjer mest.

Heim, Nærøysund og Orkland blir nye kommunenavn i Trøndelag. I alt ni nye kommuner ser dagens lys. Flere nordmøringer gjør trøndere av seg når innbyggerne i Halså blir en del av nye Heim kommune, sammen med Hemne og deler av Snillfjord.

Hva betyr så ny kommune for den enkelte innbygger? Du vil kanskje ikke merke så mye på kort sikt, men de nye kommunene vil ha bedre forutsetninger for å skape en god kommune sammen, enn de ville hatt hver for seg. Det handler om nye og bedre tjenester for innbyggere og næringsliv, og å ha muskler til å drive god samfunnsutvikling. Men dette kommer ikke av seg selv bare fordi kommunen er ny. Fortsatt trengs det kloke folkevalgte og fagfolk som sammen med sine lokalsamfunn gjør gode valg for fremtida, og setter planer ut i livet.

Kommunene er selve grunnmuren i det norske velferdssamfunnet. En sterk grunnmur krever velfungerende kommuner. Kommunene har en utrolig mengde oppgaver og ansvar. Du kan godt si at kommunen gir deg tjenester fra vugge til grav: Fra helsesykepleier på helsestasjonen, til du behøver hjemmesykepleie eller plass på sykehjem. Og underveis tapper du et ukjent antall liter vann i krana, kjører på brøytet veg, låner bøker på biblioteket, tar en tur i den kommunale turløypa og ungene går i barnehage, skole og SFO.

Siden 60-tallet har kommunene hatt en voldsom vekst i antall oppgaver, både innen oppvekst, helse, pleie- og omsorg og tekniske tjenester. Kommunene skal også planlegge for god utvikling. Hvor skal det bygges boliger, hvor skal næring, veier og skoler ligge. Skal naboen få bygge ut, skal det fortettes på den tomme tomte borti gata?

Kommunens oppgaver i møtet med innbyggerne kan oppsummeres slik:

- Kommunen yter velferdstjenester,
- er myndighetsutøver,
- samfunnsutvikler og
- demokratisk arena i lokalsamfunnet.

I tillegg har et betydelig antall personer kommunen som arbeidsgiver.

Alle kommuner har de samme oppgavene, og det samme ansvaret uavhengig av hvor i Trøndelag den ligger, om den er sammenslått eller ikke, eller om den har 2.000 eller 200.000 innbyggere.

Noen kommuner er små i folketall, men store i geografi. Noen vokser fort og har utfordringer med plassen, andre opplever tilbakegang i folketall. De fleste får flere eldre sammenlignet med andelen unge og yrkesaktive – men i veldig varierende grad! Poenget er at hver kommune har sine unike forutsetninger, og sine unike utfordringer som skal løses.

Derfor må kommunene selv se inn i fremtiden og spørre seg: Er vi godt nok rustet for det som møter oss? Hva vet kommunen om folketallsutvikling og om alderssammensetning? Hva har dette har å si for pengene og tjenestene de skal yte til kommunens innbyggere, næringsliv og for miljøet?

Løser vi dette best med egne krefter? Får vi til gode samarbeidsløsninger med naboene? Eller sikres innbyggernes interesser best hvis to eller flere går sammen og danner en ny og sterkere kommune? Slik ganske mange trønderkommuner nå gjør.

Etter 2020 er det fortsatt mulig å slå seg sammen med naboen. Sammenslåing er frivillig, og det ligger gode økonomiske virkemidler og venter for den som vil ta steget. Fylkesmannen gir råd og veiledning til de som ønsker å gå i gang.

Fylkesmannen skal bidra til at Trøndelag er et godt sted å bo, vokse og virke – for alle. Vi samarbeider tett med alle kommuner – nye som gamle – om gode tjenester og gode lokalsamfunn.

Men likevel et spesielt lykke til, til alle de som fra nyttår skal skape de nye kommunene.

Jeg håper folkevalgte, ansatte og innbyggere retter blikket fremover og jobber sammen for å skape enda bedre liv og lokalsamfunn rundt omkring i hele Trøndelag. Og benytter anledningen til å ønske alle innbyggerne i Trøndelag et riktig godt nytt år!

PS! Her er lista over alle de nye kommunene: Heim (Hemne/Halsa/del av Snillfjord), Hitra (Hitra/del av Snillfjord), Namsos (Namsos/Fosnes/Namdalseid), Nærøysund (Vikna/Nærøy), Orkland (Orkdal/Agdenes/Meldal/del av Snillfjord), Steinkjer (Steinkjer/Verran), Trondheim (Trondheim/Klæbu), Ørland (Ørland/Bjugn), Åfjord (Åfjord/Roan). I tillegg fikk vi Indre Fosen (Rissa/Leksvik) fra 2018.